

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS NEĮGALIŲJŲ SOCIALINĖS INTEGRACIJOS ĮSTATYMO NR. I-2044 2 STRAIPSNIO PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 25² STRAIPSNIU ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIVP-1019, LIETUVOS RESPUBLIKOS GYVŪNŲ GEROVĖS IR APSAUGOS ĮSTATYMO NR. VIII-500 2, 3, 7, 18 IR 20 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIVP-1020 IR LIETUVOS RESPUBLIKOS TRANSPORTO LENGVATŲ ĮSTATYMO NR. VIII-1605 2, 4 IR 5¹ STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIVP-1021

Nr.
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo statuto 138 straipsnio 3 dalimi ir atsižvelgdama į Lietuvos Respublikos Seimo valdybos 2021 m. lapkričio 17 d. sprendimo Nr. SV-S-299 „Dėl įstatymų projektų išvadų“ 3, 4 ir 5 punktus, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

1. Iš esmės pritarti Lietuvos Respublikos neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymo Nr. I-2044 2 straipsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo 25² straipsniu įstatymo projektui Nr. XIVP-1019 (toliau – Įstatymo projektas Nr. XIVP-1019), kurio tikslas – suteikti galimybę neįgaliajam pasinaudoti šuns pagalbininko pagalba, skirta sutrikusių neįgaliojo funkcijų įtakai jo savarankiškumui ir mobilumui sumažinti arba pašalinti, tačiau pasiūlyti Seimui Įstatymo projektą Nr. XIVP-1019 tobulinti pagal šias pastabas ir pasiūlymus:

1.1. Įvertinus tai, kad Lietuvos Respublikos neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymo tikslas – užtikrinti neįgaliųjų lygias teises ir galimybes visuomenėje, nustatyti neįgaliųjų socialinės integracijos principus, apibrėžti socialinės integracijos sistemą ir jos prielaidas bei sąlygas, laikantis Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 2 punkte įtvirtinto proporcingumo principo, reiškiančio, kad pasirinktos teisinio reguliavimo priemonės turi sudaryti kuo mažesnę administracinę ir kitokią naštą, nevaržyti teisinių subjektų daugiau, negu to reikia teisinio reguliavimo tikslams pasiekti, ir siekiant užtikrinti, kad neįgalusis, naudodamasis šuns pagalbininko pagalba, turėtų teisę patekti į viešąją erdvę, taip pat visuomeninės ir kitos paskirties pastatus ar statinius, juose būti ir naudotis viešojo transporto objektais bei Lietuvos Respublikos transporto lengvatų įstatyme numatytais lengvatomis, taip pat siekiant užtikrinti kitų žmonių ir (ar) gyvūnų bei paties šuns pagalbininko saugumą ir (ar) gerovę, siūlytina tiek, kiek būtina, esminius klausimus, susijusius su šuns pagalbininko pagalba, kuri skirta sutrikusių neįgaliojo funkcijų įtakai jo savarankiškumui ir mobilumui sumažinti arba pašalinti, reglamentuoti ne Lietuvos Respublikos gyvūnų gerovės ir apsaugos įstatyme, o Neįgaliųjų socialinės integracijos įstatyme. Be to, siekiant sudaryti kuo mažesnę administracinę naštą valstybės institucijoms, taip pat siekiant išvengti galimų nepatogumų neįgaliajam, siūlytina atsisakyti Įstatymo projekto Nr. XIVP-1019 2 straipsnio 2 dalyje nustatyto reikalavimo, pagal kurį šuo

pagalbininkas pagalbos neįgaliajam teikimo metu turi būti pažymėtas skiriamaisiais ženklais, kurių pavyzdžių aprašą tvirtina ir kurių išdavimo sąlygas bei tvarką nustato Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija ar jos įgaliota institucija, vietoj jo Neįgalųjų socialinės integracijos įstatymo 25² straipsnio 5 dalyje nustatant prievolę neįgaliajam pateikti neįgaliojo pažymėjimą ir šuns pagalbininko akreditaciją patvirtinantį dokumentą (ar jų kopijas), jei to paprašytų atsakingas įmonės, įstaigos, organizacijos darbuotojas arba renginio organizatorius ar jo paskirtas atsakingas asmuo. Atsižvelgiant į tai, siūlytina tobulinti Įstatymo projekto Nr. XIVP-1019 2 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„2 straipsnis. Įstatymo papildymas 25² straipsniu

Papildyti Įstatymą 25² straipsniu:

„25² straipsnis. Šuns pagalbininko pagalba

1. Siekdamas sumažinti arba pašalinti sutrikusių funkcijų įtaką savo savarankiškumui ir mobilumui, neįgalusis gali naudotis šuns pagalbininko, kuriam išduotas šuns pagalbininko akreditaciją patvirtinantis dokumentas (toliau – šuo pagalbininkas), teikiama pagalba.

2. Šuns pagalbininko akreditaciją patvirtinantį dokumentą išduoda Lietuvos Respublikoje ar kitoje valstybėje gyvenantys fiziniai asmenys arba Lietuvos Respublikoje ar kitoje valstybėje įsteigti juridiniai asmenys (jų filialai), kurie turi šunis pagalbininkus rengiančius fizinius ir (ar) juridinius asmenis vienijančių tarptautinių organizacijų akreditaciją ir kurie yra parengę šunį pagalbininką pagal specialią (-ias) šių organizacijų patvirtintą (-as) šunų pagalbininkų dresavimo programą (-as).

3. Neįgalusis, naudodamasis šuns pagalbininko pagalba, turi teisę:

1) patekti į viešąją erdvę, visuomeninės ir kitos paskirties pastatus ar statinius ir būti juose;

2) naudotis viešojo transporto objektais ir Lietuvos Respublikos transporto lengvatų įstatyme numatytais lengvatomis.

4. Jeigu, įgyvendinant šio straipsnio 3 dalies 1 punkte numatytą neįgaliojo teisę, šuns pagalbininko buvimas kartu su neįgaliuoju gali sukelti pavojų žmonių sveikatai ir (ar) gyvybei, taip pat grėsmę visuomeninės ir kitos paskirties pastatuose ar statiniuose laikomiems laukiniams gyvūnams arba sudaryti nepalankias sąlygas renginiams viešojoje erdvėje, visuomeninės ir kitos paskirties pastatuose ar statiniuose vykti, lankymosi visuomeninės ir kitos paskirties pastatuose ar statiniuose taisyklėse ir (ar) renginių organizavimo taisyklėse nustatomos pagalbos neįgaliajam priemonės, taikomos, kai jis viešojoje erdvėje, visuomeninės ir kitos paskirties pastate ar statinyje ir (ar) vykstančiame renginyje negali naudotis šuns pagalbininko teikiama pagalba, taip pat priemonės, skirtos šuns pagalbininko saugumui ir gerovei užtikrinti, kol neįgalusis būna viešojoje erdvėje, visuomeninės ir kitos paskirties pastate ar statinyje ir (ar) vykstančiame renginyje.

5. Neįgalusis, naudodamasis šio straipsnio 3 dalyje numatytais teisėmis, atsakingo įmonės, įstaigos, organizacijos darbuotojo arba renginio organizatoriaus ar jo paskirto atsakingo asmens prašymu pateikia neįgaliojo pažymėjimą ir šuns pagalbininko akreditaciją patvirtinantį dokumentą (ar jų kopijas).“

1.2. Atsižvelgus į šio nutarimo 1.1 papunktyje pateiktą siūlymą tobulinti Įstatymo projekto Nr. XIVP-1019 2 straipsnyje siūlomą Neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymo 25² straipsnio formuluotę, siūlytina atsisakyti Įstatymo projekto Nr. XIVP-1019 3 straipsnio 2 dalies, atitinkamai pakoreguojant šio straipsnio pavadinimą.

2. Atsižvelgus į šio nutarimo 1.1 papunktyje pateiktus argumentus bei jame siūlomą Neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymo 25² straipsnio formuluotę, taip pat įvertinus tai, kad pasirinktos teisinio reguliavimo priemonės nėra pagrįstos bei tinkamos iš esmės – netikslinga Gyvūnų gerovės ir apsaugos įstatyme nustatyti papildomus (specialius) šunų pagalbininkų įsigijimo, dresavimo ir (ar) laikymo reikalavimus, nes šiame įstatyme jau reglamentuoti būtiniausi visų gyvūnų grupių, neišskiriant šunų pagalbininkų, gerovės reikalavimai, nepritarti Lietuvos Respublikos gyvūnų gerovės ir apsaugos įstatymo Nr. VIII-500 2, 3, 7, 18 ir 20 straipsnių pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIVP-1020. Papildomos (specialios) nuostatos dėl šunų pagalbininkų gerovės reikalavimų būtų perteklinės ir prieštarautų Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 5 punkte įtvirtintam efektyvumo principui, reiškiančiam, kad rengiant teisės akto projektą turi būti įvertinamos visos galimos teisinio reguliavimo alternatyvos ir pasirenkama geriausia iš jų, teisės akte turi būti įtvirtinamos veiksmingiausiai ir ekonomiškiausiai teisinio reguliavimo tikslą leisiančios pasiekti priemonės.

3. Iš esmės pritarti Lietuvos Respublikos transporto lengvatų įstatymo Nr. VIII-1605 2, 4 ir 5¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIVP-1021 (toliau – Įstatymo projektas Nr. XIVP-1021), kurio tikslas – suteikti neįgaliajam, kuris naudojasi šuns pagalbininko pagalba, teisę nemokamai vežtis šunį pagalbininką vietinio (miesto ir priemiestinio) reguliaraus susisiekimo autobusais ir troleibusais, tolimojo reguliaraus susisiekimo autobusais, keleiviniais traukiniais, reguliaraus susisiekimo laivais ir keltais, neužimant atskiros sėdimos ar miegamos vietos, tačiau, įvertinus tai, kad geležinkelių transportu vykstančių keleivių, be kita ko, ir neįgaliųjų bei su jais vykstančių šunų vedlių (pagalbininkų), vežimo sąlygos nustatytos 2014 m. lapkričio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1300/2014 dėl Sąjungos geležinkelių sistemos prieinamumo neįgaliesiems ir riboto judumo asmenims techninių sąveikos specifikacijų priedo 4.4.2 papunktyje, minimalūs reikalavimai transporto priemonėse esančioms specialioms sėdynėms (įskaitant reikalavimą, kad būtų pakankamai vietos šuniui vedliui) nustatyti Jungtinių Tautų Europos ekonomikos komisijos (JT EEK) taisyklių Nr. 107 „Vienodos nuostatos dėl M₂ arba M₃ kategorijos transporto priemonių patvirtinimo, atsižvelgiant į jų bendrąją konstrukciją“ [2015/922] 3 priedo „Visoms transporto priemonėms taikomi reikalavimai“ 7.7.8.5.3 papunktyje ir 8 priedo „Riboto judumo keleivių įsodinimas ir patekimas į transporto priemonę“ 3.2.2 papunktyje, šunų vedlių (pagalbininkų) vežimo laivais sąlygos numatytos 2010 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1177/2010 dėl jūrų ir vidaus vandens keliais vykstančių keleivių teisių, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 2006/2004, 11 straipsnio 5 punkte, taip pat įvertinus tai, kad su neįgaliaisiais vykstančių šunų vedlių (pagalbininkų) vežimo sąlygos detalizuotos 2021 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir

Tarybos reglamente (ES) 2021/782 dėl geležinkelių keleivių teisių ir pareigų, kuris bus taikomas nuo 2023 m. birželio 7 d., siūlytina atsisakyti Įstatymo projekto Nr. XIVP-1021 4 straipsnio 2 dalies, įpareigojančios susisiekti ministrą priimti minėto įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus, atitinkamai pakoreguojant šio straipsnio pavadinimą.

Ministras Pirmininkas

Socialinės apsaugos ir darbo ministras